ఒబిసిల కోటా అగ్రకులాలకు!

కె.బాలగోపాల్

> **ప్రవేశ అర్హతకు పొందవలసిన మార్కులను నూటికి 10 కంటె తగ్గించడానికి వీలులేదనీ, నిండకుండ మిగిలిపోయిన సీట్లు ఒసి కోటాలో నింపాలనీ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించింది. అందుకే ఈ సంవత్సరం అన్ని కేంద్రీయ ఉన్నతవిద్యా సంస్థలలోనూ సగానికి సగం మిగిలిపోయిన వెనుకబడిన వర్గాల కోటా ఒసి కోటాలో కలిసి అగ్రకులాలవారు ఎప్పటి కంటె ఎక్కువ మోతాదులో సీట్లు పొందగలిగారు. ఓడిపోయి గెలిచే ప్రతిభ అందరికీ ఉండదు మరి!**

ఉన్నతస్థాయి కేంద్రీయ విద్యా సంస్థలలో వెనుకబడిన వర్గాల విద్యార్థులకు రిజర్వేషన్ కల్పిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక చట్టం చేసిందని పత్రికలలో అందరూ చదివే ఉంటారు. కాని ఆ చట్టం ఫలితంగా ఆ విద్యా సంస్థలలో అగ్రకులాల విద్యార్థులకు మరిన్ని సీట్లు దక్కాయంటే ఆశ్చర్యపోతారేమో. ఏ కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాన్నయినా, ఏ ఇతర ఉన్నతస్థాయి కేంద్రీయ విద్యాసంస్థనయినా పరామర్శించండి – ఇది నిజమని తెలుస్తుంది. దీనికి కారణం, అగ్రకులాలు చేసిన రచ్చకు లొంగి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ చట్టాన్ని రూపొందించిన తీరు, దానికి సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన వ్యాఖ్యానం.

కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాలు, ఐఐటి, ఐ ఐ ఎం వంటి సంస్థలలో వెనుకబడిన వర్గాల విద్యార్థుల ప్రవేశం చాలా స్వల్పంగా ఉందని ప్రభుత్వం గుర్తించి, వారికి రిజర్వేషన్లు కల్పించాలని నిర్ణయించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల యాజమాన్యంలో ఉన్న అదే స్థాయి విద్యాసంస్థలలో అనేక రాష్ట్రాలలో ఇప్పటికే రిజర్వేషన్లు అమలవుతున్నాయి. దాని సత్ఫలితాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి కూడా. రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలిప్పుడు పూర్తి అగ్రహారాలుగా లేవు. తొలుత విద్యార్థులలోనూ, తరువాత అధ్యాపకులలోనూ సామాజికంగా వెనుక ఉంచబడ్డ కులాల వారు చెప్పుకోదగ్గ సంఖ్యలో ప్రవేశించగలిగారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యాజమాన్యంలో ఉన్న విద్యా సంస్థలలోనూ అటువంటి రిజర్వేషన్లు ఎప్పుడో కల్పించవలసింది. ఆలస్యంగానయినా ఆలోచన చేసిన కేంద్ర ప్రభుత్వం మొదట దానిని అనవసరంగా సంక్లిష్టం చేసుకునింది. ఏ చట్టమూ జారీ చేయకుండానే రిజర్వేషన్లు ఇచ్చి ఉండవచ్చును గానీ, ప్రైవేట్ యాజమాన్యంలో ఉన్న విద్యా సంస్థలలో రిజర్వేషన్లు కల్పించమని యాజమాన్యాలను ఆదేశించే అధికారం ప్రభుత్వానికి లేదంటూ సుప్రీం కోర్టు 2002లో అనాలోచితంగా వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాన్ని రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా అధిగమించవలసిన అవసరాన్ని దీనితో కలిపింది. దానివలన అనవసరమైన లిటిగేషన్ కొని తెచ్చుకుంది.

అందుకోసం రాజ్యాంగాన్ని సవరించి ప్రభుత్వరంగంలోనయినా ప్రైవేట్ రంగంలోనయినా విద్యాసంస్థలలో సామాజికంగా విద్యాపరంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు (ఒబిసిలకు) రిజర్వేషన్ కల్పిస్తూ చట్టం చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంది అంటూ అధికరణం 15లో క్లాజ్ 5 చేర్చారు. ఆ అధికారాన్ని వినియోగించుకొని, కేంద్రీయ విద్యాసంస్థల అడ్మిషన్లలో వెనుకబడిన వర్గాలకు 27 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని ఆదేశిస్తూ చట్టం చేశారు. ఈ చట్టంలో ఉద్దేశించినవన్నీ ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో కేంద్ర ప్రభుత్వం అజమాయిషీలో ఉన్న సంస్థలే కాబట్టి వీటిలో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడానికి చట్టం చేయనవసరం ఉండ లేదు, చేసినా దానికి అధికరణం 15ను సవరించవలసిన అవసరమూ ఉండలేదు. ఏ ప్రతిభావంతుడి సలహా మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ పని చేసిందో తెలీదు. దీనివల్ల, అధికరణం 15కు చేర్చిన 5వ క్లాజుతో బాటు ఈ రిజర్వేషన్‌ను కూడ సవాలు చేసే అవకాశం అగ్రకులాలకు దక్కింది.

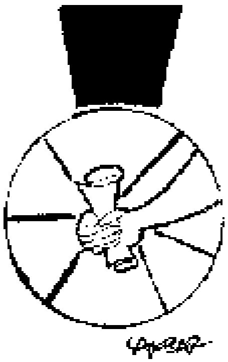

వాళ్లు నిజానికి చట్టం చేయకముందే అల్లరి మొదలుపెట్టారు. ఉన్నతస్థాయి విద్యాసంస్థలలో 'ప్రతిభ'కు తప్ప దేనికీ చోటు ఉండకూడదని ఒక వైపు వాదిస్తూ, ఒకవేళ రిజర్వేషన్లు ఇచ్చేటట్టయితే ఎంత శాతం ఇస్తారో అంత శాతం మొత్తం సీట్లు పెంచాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ రెండు వాదనలకూ పొంతన లేదనేది స్పష్టమే. ఒకవేళ రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడం వల్ల ప్రతిభ దెబ్బతినేటట్టయితే, సీట్లుపెంచితే దెబ్బతినకుండా ఉండదు కదా. వారి అసలు ఆందోళన తమ కోటాగా భావించే 'ఒ.సి' కోటా తగ్గకూడదనేది తప్ప వేరే ఏమీ కాదు. అంతేకాక, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల యాజమాన్యంలో ఉన్న అదే స్థాయి విద్యాసంస్థలలో దక్షిణ భారత రాష్ట్రాలలో, మహారాష్ట్రలో, చాలాకాలంగా ఒబిసిలకు అమలవుతున్న రిజర్వేషన్ల వల్ల ఏం నష్టం జరిగిందో వివరించే ప్రయత్నం వారు గానీ వారికి తలొగ్గిన కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ చేయలేదు.

తలొగ్గడం మాత్రం జరిగింది. ఎంత మేరకు వెనుకబడిన వర్గాలకు రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడం జరుగుతుందో అంత మేరకు మొత్తం సీట్లు పెంచాలని చట్టంలోనే కేంద్ర ప్రభుత్వం రాసేసింది. ఇది చిన్న విషయం కాదని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. సీట్లుపెంచితే దానితో బాటు అధ్యాపకుల సంఖ్య పెంచవలసి ఉంటుంది, వైజ్ఞానిక సంస్థలలో నయితే పరిశోధనా పరికరాలు అదనంగా కొనవలసి ఉంటుంది, క్లాస్ రూంలు చాలకపోతే కొత్తవి కట్టవలసి ఉంటుంది. చివరికి పెంచిన సీట్ల సంఖ్యతో ఈ చట్టాన్ని అన్ని కేంద్రీయ విద్యా సంస్థలలో అమలు చేయడానికి 17 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతాయని ప్రభుత్వమే అంచనా వేసింది. బలవంతుల బ్లాక్‌మెయిల్‌కు లొంగిన ఫలితం ఈ ఆర్థిక భారం.

విజయవంతంగా 'ఒసి' కోటా కాపాడుకున్నాము కదా అని అగ్రకులశక్తులు ఊరుకున్నారా అంటే లేదు. రాజ్యాంగ సవరణనూ దాని ఫలితంగా జారీ అయిన చట్టాన్నీ కూడ సుప్రీం కోర్టులో సవాలు చేశారు. 'ప్రతిభ' అని తనను తాను పిలుచుకునే గుణంలోని సంకుచితత్వం ఎంతటిదో దీనిని బట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. (కోర్టులో వారు చేసిన వాదనలలో ఒకటి: 'పేద విద్యార్థులకు ప్రాథమిక విద్య అందించడానికి డబ్బులులేవని చెప్పే ప్రభుత్వం, ఉన్నత విద్యా సంస్థలలో ఒబిసిలకు రిజర్వేషన్ ఇవ్వడానికి 17 వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉండడం ఎంత అన్యాయం!') 1992లో 9 మంది జడ్జిల బెంచి మండల్ కమిషన్ కేసులో వెనుకబడిన వర్గాల రిజర్వేషన్ రాజ్యాంగ బద్ధమేనని తీర్పు ఇస్తూ దానికి వ్యతిరేకంగా వచ్చిన అన్ని వాదనలకూ జవాబు చెప్పింది కాబట్టి సరిపోయిందిగానీ, లేకపోతే ఏమయ్యేదో చెప్పలేము. మొదట వారి సవాలు ఇద్దరు జడ్జిల బెంచి ముందుకు రాగా వారు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన చట్టం పట్ల తీవ్ర వ్యతిరేకత వ్యక్తం చేస్తూ ఆ కేసును అయిదుగురు జడ్జిల బెంచికి నివేదించారు. ఆ బెంచిలో ముగ్గురు మళ్లీ అదే వ్యతిరేకతను వ్యక్తం చేస్తూ కూడ మండల్ కమిషన్ తీర్పుకు తల ఒగ్గక తప్పదు కాబట్టి (ముగ్గురిలో ఒక జడ్జి ఈ మాట అననే అన్నాడు) చివరికి రాజ్యాంగ సవరణనూ చట్టాన్నీ కూడా ఆమోదించారు. అయితే ఉద్యోగ రిజర్వేషన్ల విషయంలో మండల్ కమిషన్ జారీ చేసిన ఆదేశాన్ని అనుసరించి విద్యా రిజర్వేషన్లలో కూడ వెనుకబడిన వర్గాలలో 'క్రీమీలేయర్'ను తప్పక రిజర్వేషన్ పరిధినుండి తొలగించాలని ఆదేశించారు. ఉద్యోగాల విషయంలో 'క్రీమీలేయర్'ను తొలగించాలన్న నియమం ఎంత సబబన్న విషయం ఎట్లాగున్నా, ఉన్నతవిద్య దాకా ఎంతో కొంత స్తోమత ఉన్నవారే రాగలరు కాబట్టి క్రీమీలేయర్ తొలగింపు నియమం వల్ల అసలెవరూ రిజర్వేషన్‌ను అందుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడే ప్రమాదం ఉంది. అదే జరిగింది. కనీసం ప్రవేశ అర్హత కోసం ఆయా విద్యా సంస్థలు నిర్వహించే పరీక్షల్లో పొందవలసిన మార్కులను తగినంత సడలించినా ఇంకొంత మంది అందుకునే వారేమో. కానీ దానికీ సుప్రీంకోర్టు అడ్డుపడింది.

మొదట కేంద్ర ప్రభుత్వం, ప్రవేశ పరీక్షల్లో పొందవలసిన కనీస మార్కులను వెనుకబడిన వర్గాల విషయంలో ఎంతమేరకు సడలించిందీ ఆయా విద్యాసంస్థలే నిర్ణయించాలని ఒక ఆదేశం జారీ చేసింది. 'విద్యా ప్రమాణాలను కాపాడుకుంటూ తగినంత మంది వెనుకబడిన వర్గాల విద్యార్థులు ప్రవేశం పొందే అవకాశం ఉండేటట్టు' నిర్ణయం చేయమని అనింది. అయితే ఎంతమేరకు సడలించవచ్చు, నిండకుండ మిగిలిపోయిన వెనుకబడిన వర్గాల కోటాను ఏం చేయాలి అన్న ప్రశ్నలతో ఒక రిటైర్డ్ ఐఐటి ప్రొఫెసర్ మళ్లీ సుప్రీంకోర్టుకు పోయాడు. 'ఇది న్యాయస్థానాలు చేయవలసిన నిర్ణయం కాదు, ప్రభుత్వాన్ని అడగండి' అని కోర్టు అనవలసింది. అయితే రిజర్వేషన్ల విషయంలో విధాన నిర్ణయాలు తామే చేయాలన్న ఉబలాటం న్యాయస్థానాలలో చాలా పెరిగింది. అది తమ పరిధిలోని విషయం కాదన్న తటపటాయింపు వారిని ఆపడం లేదు. అందువల్ల సుప్రీంకోర్టు ప్రవేశ అర్హతకు పొందవలసిన మార్కులను నూటికి 10 కంటె తగ్గించడానికి వీలులేదనీ, నిండకుండ మిగిలిపోయిన సీట్లు ఒసి కోటాలో నింపాలనీ ఆదేశించింది. నిజానికి ఈ ప్రవేశ పరీక్షలు ఆయా విద్యా సంస్థలు అప్లై చేసుకున్న విద్యార్థులకు జల్లెడ పట్టడానికి రూపొందించుకున్నవే. వారందరికీ ఆ కోర్సులో చేరడానికి అవసరమైన ప్రాథమిక అర్హత ఎలాగూ ఉంటుంది. ఉంటేనే అప్లై చేయగలుగుతారు. కాబట్టి ప్రవేశ అర్హత కోసం ఆ ప్రవేశ పరీక్షలో పొందవలసిన మార్కులను రిజర్వేషన్ లక్ష్యాన్ని సాధించడం కోసం కొంచెం ఎక్కువగానే తగ్గించినా తప్పేమీ లేదు. కాని సుప్రీంకోర్టు ఇదేది లెక్కలోకి తీసుకోకుండ తన పరిధిలో లేని ఆదేశం జారీ చేసింది.

అందుకే ఈ సంవత్సరం అన్ని కేంద్రీయ ఉన్నతవిద్యా సంస్థలలోనూ సగానికి సగం మిగిలిపోయిన వెనుకబడిన వర్గాల కోటా ఒసి కోటాలో కలిసి అగ్రకులాలవారు ఎప్పటికంటె ఎక్కువ మోతాదులో సీట్లు పొందగలిగారు. ఓడిపోయి గెలిచే ప్రతిభ అందరికీ ఉండదు మరి!